

**НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ
ЯК НАПРЯМУ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

В умовах сьогодення активно використовуються переваги діджиталізації, адже її можна визначити як сучасний інноваційний етап економічного розвитку, в основі якого знаходиться інтеграція фізичних та цифрових ресурсів у різні сфери життя. Цей етап характеризується новими методами генерування, обробки, зберігання та передачі інформації в усіх сферах людської діяльності. Зараз цифрова є масовим явищем, відповідні проекти стають життєво важливими для успіху не тільки певних підприємств та установ, але й регіонів та цілих країн, ось чому так важлива інтеграція України у цю частину європейського простору.

Розпочинаючи дослідження, слід звернути увагу на Стратегію розвитку ЄС «Європа 2020» [1], де були закладені основні інституційні принципи цифрових трансформацій у ЄС та Цифровий порядок денний для Європи [2]. Ця ініціатива визначила пріоритети цифрового розвитку ЄС до 2020 року. Важливими є Цифрова стратегія Європейської Комісії, Стратегія єдиного цифрового ринку для Європи, Формування цифрового майбутнього Європи, Біла книга зі штучного інтелекту, Європейський підхід до досконалості й довіри, Європейська стратегія щодо даних, План дій Європейської Комісії щодо 5G, Директива про безпеку мереж та інформаційних систем, План дій з цифрової освіти тощо.

Серед стратегічних документів ЄС, слід виділити Цифровий компас 2030: європейський шлях цифрового десятиліття [3]. Цей документ визначає, такі пріоритетні напрями:

- 1) розвиток цифрових компетентностей та підготовка висококваліфікованих працівників в галузі цифрових технологій;
- 2) створення та підтримання безпечних, ефективних та стійких цифрових інфраструктур;
- 3) створення умов та забезпечення цифрової трансформація підприємництва;
- 4) цифровізацію державних послуг.

В цьому аспекті, дуже важливо, що Україна долучилась до Програми «Цифрова Європа» [4]. Ця програма надає фінансування для цифровізації країн Європи за різними напрямками. Зокрема, Україна завдяки цій програмі зможе пришвидшити відновлення економіки та цифрову трансформацію. Участь у Програмі наблизить Україну до Єдиного цифрового ринку ЄС. Розрахована програма до 2027 року. Слід відзначити обсяги програми, адже загальний фонд Програми «Цифрова Європа» становить 7,5 млрд євро в той час, як для фінансування проєктів за вказаними та доступними для України напрямками буде доступно близько 6 млрд євро.

Для України доступні такі напрями:

Високопродуктивний комп'ютинг – 2,2 млрд євро. За цим напрямом фінансування можуть отримати проєкти, які обчислюють великі масиви даних для рішень у сфері економіки, охорони здоров'я або оборонної промисловості.

Штучний інтелект, дані та хмарні послуги – 2,1 млрд євро. Цей напрям буде корисним для створення продуктів на базі штучного інтелекту для полегшення роботи підприємств, держадміністрацій або дослідницьких установ.

Цифрові навички (580 млн євро) – можливості для розвитку нових навичок у сфері інформаційних технологій.

Використання цифрових технологій в економіці та суспільстві – 1,1 млрд євро. Для проєктів, що впроваджують цифровізацію у підприємстві

або у сфері електронного урядування, охорони здоров'я, навколишнього середовища, освіти та культури, технологій Smart City.

Маємо зазначити, що ЄС звільнив Україну від сплати внесків у 2021–2022 роках та надав знижку 95% на фінансові внески протягом 2023–2027 років, що є приємним бонусом.

Як бачимо, для України відкриваються широкі можливості в цифровій сфері.

Говорячи про цифровізацію державних послуг, не можна не згадати, що Україна здійснила значний крок на цьому шляху, зокрема, ряд питань врегулюванні законами України “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”. Нещодавно, була прийнята Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2022 р. № 868, якою затверджено порядок надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі (далі – порядок). Цей Порядок визначає механізм надання електронних публічних послуг, що надаються в автоматичному режимі програмними засобами інформаційно-комунікаційних систем, без додаткового опрацювання суб'єктами надання електронних публічних послуг у режимі реального часу або з відкладеною умовою на підставі заяв (звернень, запитів) суб'єктів звернення, поданих в електронній формі з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал «Дія»). Так, у День Незалежності Портал "Дія" запустив нову послугу – автоматичну реєстрацію товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ) за 2 секунди.

Щоб зареєструвати ТОВ потрібно подати заяву на Порталі «Дія». ТОВ автоматично відкривають, якщо заява відповідатиме всім умовам. Для цього необхідно авторизуватися на Порталі «Дія», заповнити заяву на реєстрацію ТОВ, підписати її електронним підписом.

Для довідки. Послугу реєстрації ТОВ із держреєстратором запустили ще в жовтні 2020 року. Відтоді нею скористалися близько 13 тисяч українців. Проте, зараз держреєстратора прибрано з процесу, щоб зекономити час.

Підсумовуючи викладене, треба наголосити, що зростання цифрової економіки сприяє появі безлічі нових економічних можливостей. Цифрові дані можуть використовуватися з метою розвитку, а також для врегулювання соціальних проблем, сприяючи поліпшенню економічних і соціальних показників, розвитку інновацій й підвищенню продуктивності, а цифрові платформи спрощують здійснення операцій, формування мережі зв'язків та обмін інформацією.

Перелік використаних джерел

1. EUROPE 2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A52010DC2020> (дата звернення 14.09.2022).
2. A Digital Agenda for Europe. URL: <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EN:PDF>. (дата звернення 14.09.2022).
3. 2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-digital-compass-2030_en.pdf (дата звернення 14.09.2022).
4. Україна долучилася до Програми «Цифрова Європа»: що це означає. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-doluchylasia-do-prohramy-tsyfrova-ievropa-shcho-tse-oznachaie> (дата звернення 14.09.2022).